

Стоматолошки факултет — Скопје
Клиника за ортодонција

ХИПО-ХИПЕРДОНТЕН СИНДРОМ

С. Серафимова, М. Зужелова, Н. Горчулоска, Н. Ќофкарова,
Ј. Горгова

Бројната состојба на забите во ортодонцијата е поврзана со проблемот на поставување на дијагноза, учеството како фактор во создавање на малоклузија и ефектот што го дава врз преостанатите заби. Појавата на смален број заби и зголемен број заби кај еден исти пациент е многу ретко застапена аномалија. Авторите прикажуваат еден случај од својата практика со хипердонција во млечна и постојана дентиција и агенеза на втори премолари. Појавата ја нарекуваат хипо-хипердонтен синдром.

Настанување на две бројни аномалии конгенитална отсутност или хиподонција и прекубројни заби или хиперодонција во ист дентален лек кај една особа е несекојдневна аномалија. Постојат бројни студии посветени на фрекенцијата помеѓу развојниот опстанок на бројната состојба на забите.

Од достапната стручна литература има малку показатели за истовремено постоење на отсутност на заби придружено со зголемен број на заби.

Нашето внимание го привлекоа наодите на Camilleri (1967), Brook Winter (1970) кои во својата клиничка практика го откриле постоењето на овој синдром. Наведените автори во своите публикации опишуваат постоење на прекуброен заб во линија медијана. Munns (1967), Nathanael (1970) и Mercer (1970) презентираат случаи со отсутни латерални инцизиви и прекубројни премолари, додека Low (1977) прикажува случај со хиподонција на обата централни мандибуларни инцизиви и присуство на мезиоденс.

Werter и Rothemberg (1939) од набљудуваните 1000 пациенти на возраст од 3—15 год. регистрирале 7 случаи со оваа аномалија.

Niswander и Sujaki (1963) регистрираат 5 случаи со овој синдром од вкупно 4150 јапонски деца на возраст од 5 до 12 год.

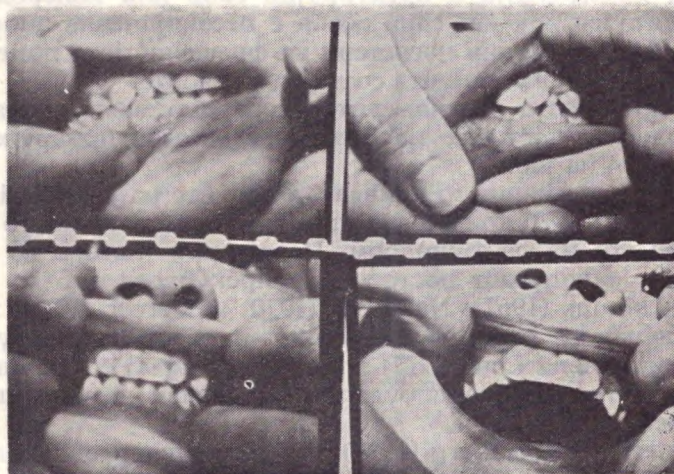
Novak (1974) во испитуваните 161 чехословачки деца со прекубројни заби нашол 5 деца и со конгенитално отсуство на заби.

Во однос на терминологијата на оваа аномалија постојат повеќе предлози. Camilleri (1967) дава термин „истовремено постоење на хипохиперодонтиа“. Придавката „истовремено“ истакнува дека се присутни двете состојби кај иста особа. Nathenail (1970) предлага како алтернативен термин „oligo-pleidontia“, додека ние го нарекуваме хипо-хиперодонтен синдром.

Дијагнозата се поставува по пат на радиографија на денталниот статус. Денес тоа е овозможено со ортопантомографското снимање кое ја дава комплетната слика за бројната состојба и инклинацијата на забите во денталните лакови. Точната дијагноза базира и на возраста во која е опфатен пациентот.

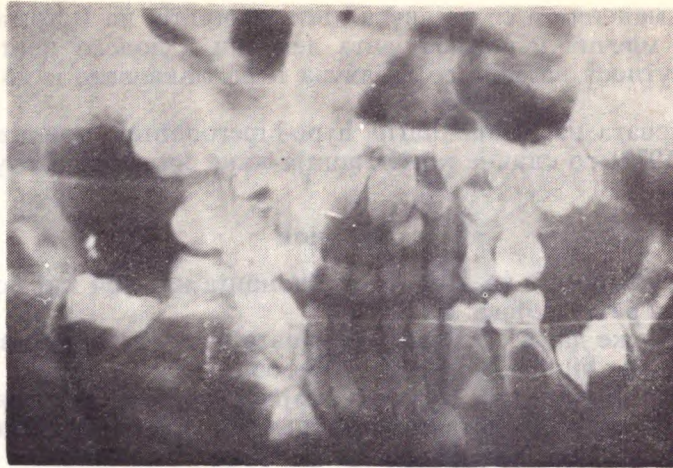
Приказ на случај

Пациент З. С., со број на историја 2394, со клиничкиот преглед е констатирано следното: пациент со млечна дентација со прекуброен латерален максиларен инцизив билатерално (Сл. 1). Рентгенграфијата (Сл. 2) покажува присуство и на прекубројни максиларни латерални инцизиви во перманентна дентиција, а агенеза на максиларен втор премолар десно и на мандибуларните втори премолари обострано. Обликот на прекубројните заби е од типот на дополнителни заби. Максиларните инцизиви се ротирани и поставени во стесната положба. Оклузалниот сооднос на вилиците е во кл. I по Angle.

Сл. 1

Сл. 2

Планот на ортодонтскиот третман се состои во отстранување на прекубројните латерални максиларни млечни и перманентни инцизиви и пополнување на просторите на отсутните заби во денталниот лак. Пациентот е во тек на ортодонтско третирање.

Дискусија

Нарушувањето во органогенезата на денталната гредичка дава многубројни варијации помеѓу кои и синдромот хипо-хиперодонција.

Локализацијата на овој синдром е најразлична; се среќава во премаксилата, максилата, мандибулата и бимаксиларно.

Сpreма наодите на Gipson (1979) хипо-хиперодонтниот синдром е застапен најчесто со прекубројни заби од типот на мезиоденс во 70% од случаите или со максиларни латерални инцизиви во 15%. Кај наодите презентирани од Camilleri (1967), Brook и Winter (1970) и Low (1977) прекубројниот заб е исто така мезиоденс. Отсуството на перманентните заби во хипо-хиперодонтниот синдром е во комбинација на втори премолари во 50% на наодите на Gipson (1979); максиларни латерални инцизиви Camilleri 1967, Brown и Winter 1970, Mercer 1970, Gipson 1979 со мандибуларни централни инцизиви Low (1977) или во други комбинации

Фреквенцијата на хипо-хиперодонтниот синдром е застапена со 0,43% спрема Niswander и Sujaki, или со 0,7% спрема Werter и Rothenberg додека Новак дава застапеност на хипо-хиперодонтен синдром со 3,1%.

Најчесто синдромот хипо-хиперодонција е застапен само во едниот дентален лак. Кај нашиот случај оваа аномалија е застапена во обете вилицы, како „bimaxillarna hypo-hiperodontia“.

Во максилата се појавува хиперодонција на истоимени заби и во млечна и во мешовита дентиција, додека конгениталната отсутност на заби се појавува и во максилата и во мандибулата.

Појавата на „bimaxillarna hypo-hyperodontia“ прикажана од Gipson (1979) со слична комбинација како на нашиот случај.

Заклучок

— Синдромот на хипо-хиперодонција на заби кај иста особа е многу ретка појава.

— Може да се јави само во едната вилица или пак во обете вилици како „bimaxillarna hypo-hyperodontia“.

— Комбинациите на прекубројните заби и отсутни заби кај ист пациент во денталните лакови се застапени во различни варијации.

Summary

The hypo-hyperodontia syndrom is a very rare anomaly to be found in single person.

It may be present in one jaw only, or in both jaws, as „bimaxillary hypo-hyperodontia“.

Combinations of supernumerary and missing teeth in a single patient in his dental arches are involved in various combinations.

Литература

1. Brook, A. H. and Winter, G. B. (1970): Connaction of maxillary incisors, British Dental Journal, 129, 195.
2. Brook, A. H. (1974): Dental anomalis of number, from and size: their prevalence in British schoolchildren Journal of Intranational Association of Dentistry for Children. 5, 37—53
3. Camilleri, G. E. (1967): Concomitant hypodontia and hyperodontia-case report, British Dental Journal, 123, 338—339
4. Dolder, A. A. (1936): Statistical Survery of Deficient Dentition Abstract from Dental Record, 57, 142—143
5. Gipson, A. C. L. (1979): Concomitant Hypo-hyperodontia British Journal of Orthodontics, Vol. 6, Nom. 2, 10—105
6. Low, T. (1977): Hypodontia and supernuwerary tooth :report of a case and its management British Journal of Orthodontics, Vol. 4, Num. 4, October 1977
7. Mercer, A. E. (1970): Connation of maxillary incisors British Dental Journal. 129, 402
8. Munns, D. (1967): A case of partial anodontia and supernumerary tooth present in the same jom. Dental Practitioner Dental Record, 18, 34—37
9. Nathanail, P. (1970): Connaction of maxillary incisors, British Dental Journal, 129, 309
10. Niswander, J. D. and Sujaku, G. (1963): Congenital anomalies of teeth in Japonese children, American Journal of Physical Anthropology, 21, 569—574
11. Ncvak, J. (1974): Contemporary occurrence of hyperodontia and hypodontia, Supplementum sbornik vedeckych praci Lekarski fakulty Ukv Hrads, Kralove, 17, 5.
12. Warther, R. and Rothenberg, F. (1939): Anodontia American Journal of Orthodontics, 15, 61—81.